

Két kis-nagy könyvről – Fodor Ákos versei és Meller Ágnes gondolatjátékai

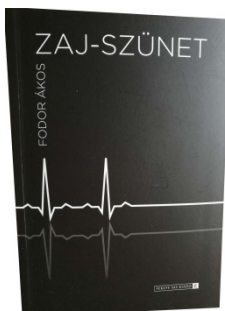
Könyvhét, 2017

*„Pillanat, melyben
szomj s ital egyszerre van
jelen s együtt fogy”
/Fodor Ákos, Boldogság /*

Kissé megkésve írok a könyvhétről, igaz így már az olvasmányaimról is beszámolhatok. Nemcsak az írással késtem el, de addig halogattam a kirándulásomat a Vörösmarty térre, hogy a könyvhétről is lemaradtam. Végül csak sikerült átnéznem az új könyvek listáját, és szokás szerint összeírtam a kívánságlistámat. A mennyiség és nem utolsó sorban az összeg láttán; elkezdtem lebeszélni magamat néhány könyvről. Addig-addig szűkítettem a listát, míg két könyv maradt csak rajta, amelyek méretüket tekintve még füzetnyinek is aprók. Amilyen kicsinyek terjedelmükben, olyan nagyok tartalmukban. Egyszóval jól választottam, bár azoknak a bizonyos könyveknek a kihúzása a listámról még lehetett rossz döntés.

1. Fodor Ákos, Zaj-szünet¹

Fodor Ákos az egyik kedvenc kortárs költőm, igaz két éve is van már, hogy nem mondható kortársnak. Most posztumusz jelent meg egy új verseskötete, amivel ismét elvarázsolt. Méltatás helyett, és tiszteletadásként idézem két versét a kis kötetből:

Helyzetjelentés

*„Életem után és halálom előtt
tétován töltöm az időtlen időt.
«Töltöm? Fogyasztom?»
– Itt: se lent se fönt
beszélget bennem a csend, meg a Csönd.”*

Mesés

*„Mehitt fotelemben ültem.
Jött Jótündér és faggatott:
mire vágyom forrón és örülten?
«Ott legyek, ahol akarok!»
feleltem (kissé meglepetten,
mert vágyom, kérnem semmi ok,
hiszen épp ott vagyok éppen,
ahol szeretnék, míg vagyok:
asztalkámnál, fotelemben”*

¹ Fekete Sas Kiadó, Budapest, 2017

2. Meller Ágnes, Példázatok és elmékedések²

Meller Ágnes eddig ismeretlen volt számomra, könyvét az ajánlások alapján vettem meg. A szerkesztő és műfordító szerzőnek csak néhány saját írása jelent meg folyóiratokban, ezek közül válogatták össze a posztumusz megjelent kis kötet anyagát.

„Van-e létjogosultsága a szakszerűtlen elmékedésnek? Bizonyára, hiszen örömet szerez. Van-e létjogosultsága szakszerűtlen elmékedések közreadásának?” Teszi fel a kérdést a szerző az egyik írása elején. Az idézet utolsó kérdésére az olvasó adhat választ, és én egy nyomatékos igent mondom rá. Jól ismert történetek meséit olvashatjuk egészen más szemszögből. Miközben **Meller** szigorúan ragaszkodik a történeti hűséghez – filológiailag pontos szövegekkel, melyek forrását rendre meg is nevezi – de hozzáadja kétkedő gondolatait, és a történelmi, valamint a hétköznapi tapasztalatok bölcsessége alapján „átértelmezi” a meséket. Néha bizony a pletykálkodó káröröme érződik az események okainak boncolgatásán, afféle „engem nem vertek át, átlátok a művészet és a történelem cifra szitáján” hozzáállással találgatja az események mozgatórugóit. Mindezt nagy fantáziával, sok humorral és iróniával teszi. Mindent összevetve szórakoztatóak és tanulságosak voltak számomra az írások.

Néhány példa a tartalomból izelítőül:

- *„A gyilkos asszony és a hű feleség esete – Szakszerűtlen elmékedés egy bronzkori krimi ürügyén”*
Avagy egy férjgyilkos (Klütaimnésztra) és egy hűségesen várakozó feleség (Pénélopé) története a trójai háborúval a háttérben.
- *„A hat túlélő esete a halott hetedikkel – Vázlat egy rokokó komédiához”*
Avagy Mozart *Don Giovanni* (Lorenzo Da Ponte) szövegekönyvének folytatása.
- *A rendszerető filozófus esete az elveszett bőrönddel – Példázat az elfelejtés dialektikájáról*
Avagy Lukács György és életének nagyasszonyai.

² Gondolat Kiadó, Budapest, 2017